

Wrocław, 23 lipca 2018 r.

OPRACOWANIE – DAROWIZNA OD OSOBY PRAWNEJ NA RZECZ ORGANIZACJI POZARZĄDOWEJ

1. Organizacje pozarządowe

Organizacje pozarządowe, inaczej NGO, to wszystkie podmioty które nie są jednostkami albo organami administracji publicznej oraz których działalność nie jest nakierowana na osiągnięcie zysku.

Podstawa prawna: art. 3 ust. 2 Ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.

„2. Organizacjami pozarządowymi są:

- 1) niebędące jednostkami sektora finansów publicznych w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych lub przedsiębiorstwami, instytucjami badawczymi, bankami i spółkami prawa handlowego będącymi państwowymi lub samorządowymi osobami prawnymi,
- 2) niedziałające w celu osiągnięcia zysku – osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, którym odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, w tym fundacje i stowarzyszenia, z zastrzeżeniem ust. 4.”

2. Co stanowi majątek stowarzyszenia?

Majątek stowarzyszenia stanowią:

- składki członkowskie,
- darowizny,
- spadki,
- zapisy,
- dochody z własnej działalności,
- dochody z majątku własnego stowarzyszenia,
- zbiórki publiczne.

Podstawa prawna: art. 33 ust. 1 i 2 ustawy Prawo o stowarzyszeniach.

„1. Majątek stowarzyszenia powstaje ze składek członkowskich, darowizn, spadków, zapisów, dochodów z własnej działalności, dochodów z majątku stowarzyszenia oraz z ofiarności publicznej.

2. *Stowarzyszenie, z zachowaniem obowiązujących przepisów, może przyjmować darowizny, spadki i zapisy oraz korzystać z ofiarności publicznej*”.

3. Procedura przekazania darowizny

Zgodnie z prawem możliwe są cztery warianty (w przypadku darowizny pieniężnej):

1) przelew na konto organizacji,

- 2) przekazanie gotówki pokwitowane dowodem wpłaty KP,
- 3) darowizna na podstawie umowy pisemnej,
- 4) darowizna na podstawie wzajemnego pisemnego oświadczenia.

Najkorzystniejszym wariantem przekazania darowizny przez osobę prawną, jest dokonanie przelewu na konto bankowe organizacji. Taki sposób dokonania darowizny nie wymaga sporządzania i podpisywania umów, a jednocześnie pozwala darczyńcy skorzystać z odliczenia podatkowego (o rozliczeniu podatkowym darowizny w dalszej części opinii).

W przypadku darowizny innej niż pieniężna, konieczny jest dokument, z którego będzie wynikała wartość tej darowizny oraz oświadczenie obdarowanego o jej przyjęciu (pkt 3) i 4)).

W przypadku, gdy przedmiotem darowizny jest nieruchomości, obowiązkowo musi być sporządzona pisemna umowa w formie aktu notarialnego.

Podstawa prawna: art. 18 ust. 1 c ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych.

„1c. Odliczenie darowizn, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 i 7, oraz odliczenie wynikające z odrębnych ustaw stosuje się, jeżeli wysokość darowizny jest udokumentowana dowodem wpłaty na rachunek płatniczy obdarowanego lub jego rachunek w banku, inny niż rachunek płatniczy, a w przypadku darowizny innej niż pieniężna – dokumentem, z którego wynika wartość tej darowizny, oraz oświadczeniem obdarowanego o jej przyjęciu”.

4. Ulga podatkowa darczyńcy

Zgodnie z przepisami osoba prawna, która przekazała darowiznę na rzecz organizacji pozarządowej może skorzystać z ulgi podatkowej. Ulga ta polega na uprawnieniu do odliczenia od dochodu stanowiącego podstawę opodatkowania wartości udzielonych darowizn, jednak do łącznej wysokości 10 % dochodu w rozumieniu art. 7 albo art. 7a ustawy o podatku od osób prawnych.

Podstawa prawna: art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych.

„Art. 18. 1. Podstawę opodatkowania, z zastrzeżeniem art. 21, art. 22, art. 24a i art. 24b, stanowi dochód ustalony zgodnie z art. 7 albo art. 7a, po odliczeniu:

1) darowizn przekazanych na cele określone w art. 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, organizacjom, o którym mowa w art. 3 ust. 2 i 3 tej ustawy, lub równoważnym organizacjom, określonym w przepisach regulujących działalność pożytku publicznego, obowiązujących w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej lub innym państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego, prowadzącym działalność pożytku publicznego w sferze zadań publicznych, realizującym te cele – łącznie do wysokości nieprzekraczającej 10% dochodu, o którym mowa w art. 7 ust. 3 albo w art. 7a ust. 1;”

Aby darowizna mogła być odliczona musi być przekazana na konkretny cel, jeden z określonych w art. 4 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, który to cel jest również uwzględniony w statucie danej organizacji. Dokonując przelewu trzeba wskazać, że jest to darowizna na konkretny cel (katalog poniżej).

Podstawa prawna: art. 18 ust 1 pkt 1 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych (cytowany powyżej) oraz art. 4 ustawy o działalności pożytku publicznego.

„Art. 4. 1. Sfera zadań publicznych, o której mowa w art. 3 ust. 1, obejmuje zadania w zakresie:

- 1) pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób;
 - 1a) wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej;
 - 1b) udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej oraz zwiększania świadomości prawnej społeczeństwa;
- 2) działalności na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- 3) działalności charytatywnej;
- 4) podtrzymywania i upowszechniania tradycji narodowej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej;
- 5) działalności na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych oraz języka regionalnego;
- 5a) działalności na rzecz integracji cudzoziemców;
- 6) ochrony i promocji zdrowia, w tym działalności leczniczej w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2018 r. poz. 160 i 138);
- 7) działalności na rzecz osób niepełnosprawnych;
- 8) promocji zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy i zagrożonych zwolnieniem z pracy;
- 9) działalności na rzecz równych praw kobiet i mężczyzn;
- 10) działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym;

- 11) działalności wspomagającej rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości;
- 12) działalności wspomagającej rozwój techniki, wynalazczości i innowacyjności oraz rozpowszechnianie i wdrażanie nowych rozwiązań technicznych w praktyce gospodarczej;
- 13) działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych;
- 14) nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania;
- 15) działalności na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży;
- 16) kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego;
- 17) wspierania i upowszechniania kultury fizycznej;
- 18) ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego;
- 19) turystyki i krajoznawstwa;
- 20) porządku i bezpieczeństwa publicznego;
- 21) obronności państwa i działalności Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej;
- 22) upowszechniania i ochrony wolności i praw człowieka oraz swobód obywatelskich, a także działań wspomagających rozwój demokracji;
- 22a) udzielania nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego;
- 23) ratownictwa i ochrony ludności;
- 24) pomocy ofiarom katastrof, klęsk żywiołowych, konfliktów zbrojnych i wojen w kraju i za granicą;
- 25) upowszechniania i ochrony praw konsumentów;
- 26) działalności na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społeczeństwami;
- 27) promocji i organizacji wolontariatu;
- 28) pomocy Polonii i Polakom za granicą;
- 29) działalności na rzecz kombatantów i osób represjonowanych;
- 29a) działalności na rzecz weteranów i weteranów poszkodowanych w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o weteranach działań poza granicami państwa (Dz. U. poz. 1203, z 2017 r. poz. 60 oraz z 2018 r. poz. 138);
- 30) promocji Rzeczypospolitej Polskiej za granicą;
- 31) działalności na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka;
- 32) przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym;
- 32a) rewitalizacji;
- 33) działalności na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3, w zakresie określonym w pkt 1–32a”.

Odliczenie darowizny odbywa się na podstawie CIT-D, który stanowi załącznik do CIT-8. Szczegółowe informacje dotyczące CIT-D znajdują się z pkt 6.

5. Podatek od darowizny

Darowizny przekazane stowarzyszeniom i fundacjom są zwolnione z podatku dochodowego osób prawnych na takich samych zasadach jak w przypadku innych

dochodów statutowych (zwolnione pod warunkiem przekazania ich na działalność statutową mieszczącą się w zwolnieniu podatkowym). Obdarowana organizacja musi w załączniku do zeznania podatkowego CIT-D wyodrębnić kwoty ogółem otrzymanych darowizn ze wskazaniem celów jej przeznaczenia (zgodnie ze sferą działalności pożytku publicznego). Musi też wyszczególnić darowizny pochodzące od spółki czy instytucji (osób prawnych) z podaniem nazwy i adresu darczyńcy, jeżeli jednorazowa kwota darowizny przekracza 15.000 zł lub jeżeli suma wszystkich darowizn otrzymanych w danym roku podatkowym od jednego darczyńcy przekracza 35.000 zł. Obdarowane organizacje mają również obowiązek podania tych informacji do publicznej wiadomości przez publikację w Internecie, środkach masowego przekazu lub wyłożenie dla zainteresowanych w miejscach ogólnie dostępnych. Muszą też w formie pisemnej zawiadomić o tym właściwego naczelnika urzędu skarbowego. Z obowiązku tego zwolnione są podmioty, których przychody za dany rok podatkowy nie przekraczają 20.000 zł.

Podstawa prawna: art. 17 ust. 1 pkt 6c ustawy o podatku dochodowym do osób prawnych.

„Art. 17. 1. Wolne od podatku są:

6c) dochody organizacji pożytku publicznego, o których mowa w przepisach o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie – w części przeznaczonej na działalność statutową, z wyłączeniem działalności gospodarczej”.

6. Zeznanie CIT-D

Załącznik składany jest łącznie z CIT-8 w związku z darowiznami:

- przekazywanymi przez składającego CIT-8 na rzecz innej jednostki i odliczanymi od dochodu,
- otrzymanymi od innych podatników;

Wypełniając druk CIT-D należy zwrócić uwagę, by posługiwać się drukowanymi literami. Druk wypełniać należy zaokrąglając wyłącznie kwoty podstawy opodatkowania oraz kwoty podatku do zapłaty. Pozostałych pól nie należy zaokrąglać. Kwoty zaokrąglane wpisuje się w pełnych złotych w ten sposób, że kwoty 0-49 gr zaokrągla się w dół, a kwoty 50-99 gr – w górę.

CIT-D składa się zasadniczo jako załącznik do deklaracji CIT-8. Możliwe jest również składanie go bez tej deklaracji, jeżeli podatnik nie ma obowiązku składać CIT-8.

Poszczególne pola załącznika CIT-8/D wypełnia się stosując poniższe zasady:

Poz. nr 1 CIT-8/D służy wskazaniu numeru NIP podatnika. Numer ten musi być zgodny z numerem podanym na deklaracji CIT-8, do którego CIT-8/D jest załączana.

W przypadku podatkowej grupy kapitałowej, podawany powinien być numer całej grupy, zgodnie z danymi na druku CIT-8A lub CIT-8B.

W poz. 4 i 5 CIT-8/D wskazać należy okres, za który wypełniany jest załącznik CIT-8/D. Jeżeli rok podatkowy przyjęty przez jednostkę równy jest rokowi kalendarzowemu, wpisać należy okres 01-01-20XX - 31-12-20XX. W przypadku okresu innych 12 miesięcy kalendarzowych, jednostka podaje okres przyjętego roku podatkowego. Jeżeli okres roku podatkowego jest inny - dłuższy lub krótszy niż 12 miesięcy kalendarzowych, jednostka wskazuje przyjęty przez nią okres. Podać należy okres przyjętego roku podatkowego, a nie termin dnia złożenia deklaracji CIT-8/D.

W poz. 6 wskazać należy numer załącznika. Chodzi o numer spośród dołączanych załączników CIT/D, a nie spośród wszystkich załączników lub deklaracji składanych łącznie. Należy podać kolejny numer formularza (załącznika) w ogólnej liczbie wszystkich składanych przez podatnika formularzy (załączników) CIT-D.

Poz. 7 służy wskazaniu adresu urzędu skarbowego, do którego CIT-D jest adresowany. Właściwy organ wskazać należy zarówno, gdy deklarację składa się samodzielnie, bez CIT-8, jak i wtedy, gdy stanowi ona załącznik do CIT-8.

W poz. 8 podaje się czy CIT-D jest załącznikiem (kwadrat nr 1), czy składa go podmiot nie zobowiązany do składania CIT-8 (kwadrat 2). Do takich jednostek należą podatnicy korzystający ze zwolnienia podmiotowego z podatku CIT (art. 6 ust. 1 ustawy o podatku CIT), korzystający ze zwolnienia podmiotowo-przedmiotowego z CIT (kościelne osoby prawne, art. 17 ust. 1 pkt 4a lit. a ustawy o podatku CIT), a także korzystający ze zwolnienia na podstawie przepisów ustawy z 13 grudnia 2013 r. o rodzinnych ogródkach działkowych.

W poz. 9 podać należy cel składania CIT/D. Jeżeli jest ona składana po raz pierwszy za dany rok – podatnik wskazuje jako cel „złożenie zeznania” (kwadrat nr 1). W przypadku korekty – zmiany danych, wskazać należy kwadrat nr 2 „korekta zeznania”.

W poz. 10 ustala się czy podatnik otrzymał, czy przekazał darowiznę deklarowaną w CIT/D, czy też dokonał obu tych czynności w okresie rozliczeniowym. Deklarować należy zarówno przekazanie jak i otrzymanie darowizn przez podatników podatku CIT.

W poz. 11 podać należy pełną nazwę jednostki. Nie należy wskazywać nazw oddziałów lub zakładów, z tytułu których działalności podatnikowi przysługują ulgi wykazywane w CIT-D. Podać należy nazwę wskazywaną w KRS łącznie z oznaczeniem formy organizacyjnej - jeśli stanowi on element obowiązkowy, przy posługiwaniu się jej danymi w obrocie.

Poz. 12 CIT-D służy wskazaniu numeru REGON.

Poz. 13-22 CIT-D służy wskazaniu danych podatnika. Wypełnić je należy zarówno gdy CIT-D stanowi załącznik do CIT-8, jak i w przypadku, gdy składa się ją

niezależnie, bez deklaracji CIT-8. Jeżeli podatnik składa więcej niż jeden formularz, poz. 13-22 wypełnia na każdym formularzu.

Poz.24, 25, 26 oraz części C.1, C.2, C.3 należy wypełniać tylko wówczas, gdy jednorazowa kwota darowizny przekroczy 15 000 zł lub jeżeli suma wszystkich darowizn otrzymanych w danym roku podatkowym od jednego darczyńcy przekroczy 35 000 zł. Podatnicy zobowiązani są bowiem w zeznaniu podatkowym (lub w załączniku CIT/D, gdy nie składają zeznania), wyodrębnić z przychodów kwotę ogółem otrzymanych darowizn ze wskazaniem celu jej przeznaczenia zgodnie ze sferą działalności pożytku publicznego, o której mowa w art. 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, a także celu kultu religijnego, wraz z wyszczególnieniem darowizn pochodzących od osób prawnych z podaniem nazwy i adresu darczyńcy, jeżeli jednorazowa kwota darowizny przekracza 15 000 zł lub jeżeli suma wszystkich darowizn otrzymanych w danym roku podatkowym od jednego darczyńcy przekracza 35 000 zł. Dodatkowo w terminie składania zeznania zobowiązani są udostępnić do publicznej wiadomości, poprzez publikację w Internecie, środkach masowego przekazu lub wyłożenie dla zainteresowanych w pomieszczeniach ogólnie dostępnych, te informacje i w formie pisemnej zawiadomić o tym właściwego naczelnika urzędu skarbowego. Z obowiązku tego zwolnione są podmioty, których dochód za dany rok podatkowy nie przekracza kwoty 20 000 zł.

W poz. 23 wskazuje się sumę wszystkich darowizn wyszczególnianych na CIT/D (inne darowizny nie podlegają sumowaniu w tej kwocie). Jeżeli podatnik składa więcej niż jeden formularz CIT-D, poz.23 wypełnia na pierwszym formularzu, w pozostałych pozostawiając tę pozycję wolną.

Poz. 24, 25, 26 służą wskazaniu kwot od konkretnych podmiotów, natomiast części C.1, C.2, C.3 załącznika CIT/D wypełniać należy danymi tych podmiotów.

Poz. 60-74 CIT/D wskazują cele pożytku publicznego i cele kultu religijnego oraz cele wynikające z odrębnych ustaw. Należy zaznaczyć właściwe kwadraty. Możliwe jest spożytkowanie darowizn na więcej niż jeden cel – załącznik odpowiadać ma stanowi faktycznemu.

Część D poz. 75 – 119 CIT/D wypełniają przekazujący darowizny, którzy korzystają z ich odliczenia od dochodu. Podstawę opodatkowania, stanowi dochód po odliczeniu darowizn przekazanych na cele określone w art. 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, organizacjom, o którym mowa w art. 3 ust. 2 i 3 tej ustawy, lub równoważnym organizacjom, określonym w przepisach regulujących działalność pożytku publicznego, obowiązujących w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej lub innym państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego, prowadzącym działalność pożytku publicznego w sferze zadań publicznych, realizującym te cele - łącznie do wysokości nieprzekraczającej 10% dochodu oraz darowizn na cele kultu religijnego -

łącznie do wysokości nieprzekraczającej 10% dochodu, o którym mowa w art. 7 ust. 3 albo w art. 7a ust. 1 ustawy o podatku CIT.

Łączna kwota powyższych odliczeń nie może przekroczyć 10% dochodu, z tym że odliczeniom nie podlegają darowizny na rzecz: osób fizycznych oraz osób prawnych oraz jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej, prowadzących działalność gospodarczą polegającą na wytwarzaniu wyrobów przemysłu elektronicznego, paliwowego, tytoniowego, spirytusowego, winiarskiego, piwowarskiego, a także pozostałych wyrobów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 1,5%, oraz wyrobów z metali szlachetnych albo z udziałem tych metali, lub handlu tymi wyrobami.

Podatnik odliczający darowizny podać musi zarówno kwotę darowizny odliczanej, jak i przekazanej na rzecz danego podmiotu, lecz nie stanowiącej podstawy odliczeń w jego rozliczeniu podatkowym (poz. 75, 76 CIT/D). W poz. 78 podatnik podaje kod kraju, w którym obdarowany prowadzi działalność zgodnie z numerem podatkowym podanym w poz. 77 CIT/D. Kod kraju wskazuje się literowo zgodnie z informacją GUS ISO 3166.

Poz. 120 – 122 informacji CIT/D służą złożeniu podpisu. Podpis składa osoba posiadająca upoważnienie (pełnomocnictwo, prokurę), w tym przekazane organowi skarbowemu na UPL-1. Wyłącznie poz. 123 pozostaje pusta w związku z wysyłką deklaracji drogą elektroniczną – pozycję tę zastępuje bezpieczny podpis elektroniczny weryfikowalny za pomocą ważnego bezpiecznego certyfikatu.

7. Fundusze crowdfundingowe

Ustawodawca nie definiuje nigdzie pojęcia funduszy crowdfundingowych, z tego powodu w Polsce mówi się o jego kilku wariantach, które upodabnia się do instytucji istniejących już w polskim prawie.

Jednym z wariantów jest crowdfunding, który określa się jako darowizny. Chodzi o taki sposób zbierania, w którym osoby wpłacające sumy pieniężne nie otrzymują w zamian żadnych świadczeń (chodzi o świadczenie w znaczeniu materialnym – umieszczenie podziękowań gdzieś w internecie, czy przesłanie maila z podziękowaniami oczywiście może mieć miejsce).

Taka forma zbiórki rozliczana jest na takich samych zasadach jak omówiona wcześniej darowizna. To znaczy będzie miał zastosowanie art. 17 ust. 1 pkt 6c ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych – darowizny przeznaczone na cele statutowe nie podlegają opodatkowaniu. Najistotniejszą kwestią będzie zatem dokładne określenie celu na jaki zbierane są środki np. poprzez wskazanie, że jest to zbiórka na dożywianie dzieci w szkołach podstawowych.

*Adam Brusilo
Radca prawny*